

120 rokov od narodenia Jozefa Lettricha

Tento týždeň bol v našej škole z viacerých dôvodov výnimočný. Jednak sa pondelok 16.6.2025 a piatok 20.6.2025 konali v priestoroch školy aktivity v rámci divadelného festivalu Dotyky a spojenia a jednak sme si pripomenuli 120 rokov od narodenia Jozefa Lettricha, osobnosti, ktorej meno nesie naša škola vo svojom názve. Jozef Lettrich sa narodil 17.6.1905 v Diviakoch a už takmer 20 rokov je jeho meno nerozlučne spojené s našou školou. Študenti si význam tejto historickej osobnosti pripomenuli prostredníctvom referátov a projektov.

ŽIVOTNÁ CESTA
Narodil sa 17. júna 1905 v obci Diviaky v rodine horára Juraja Lettricha a Judy Lettrichovej rod. Blizkovej. Pochádzal z deviatich detí. Navštevoval ľudovú školu v Turčianskych Tepličiach, meštianku a reformné reálne gymnázium v Turčianskom sv. Martine, maturoval v roku 1925. Študoval právo v Bratislave (1925 - 1929). Pracoval v akademických spolkoch: Kuzmáňho kruh evanjelických akademikov, Právnik, Zväz slovenských študentov, Združenie agrárnych akademikov. Bol redaktorom: Mladé Slovensko, Nové prúdy, LUK, Politika, Jednota. Pôsobil ako generálny tajomník Rolníckej osvetly. Viedol advokátsku kanceláriu v Bratislave. Od roku 1948 žil a pracoval v emigrácii. Zomrel 29. 11. 1969 v New Yorku. Pochovaný na Národnom cintorine v Martine (od 1990). Patril k najvýznamnejším slovenským politikom 20. storočia.

OSOBNOSŤ S EURÓPSKYMÍ ROZMERMI
Predstaviteľ slovenského regionalizmu a agrarizmu. Zásadníca federatívneho usporiadania československého štátu.

ODPORCA IDEOLÓGIE FAŠIZMU A KOMUNIZMU
Štúpenec európskej integrácie, „európskymi národmi vôbec a stredo-európskymi osobitne, stojí otázka politickej a hospodárskej integrácie, od ktorej sa právom očakáva zabránenie vojenským konfliktom, zaistenie mieru, kultúrny pokrok, hospodársky blahobyť a celková stabilizácia“.

ORGANIZÁTOR ODOBOJA
Člen skupiny Demec. Flóra, odbojovej skupiny Jána Lichnera. Člen ilegálnej (1943-1944) a povstaleckej (1944) Slovenskej národnej rady. Signatár Vianočnej dohody - programu protifašistického odboja. Povereník pre školstvo a osvetu (1944). Spoluzakladateľ Demokratickej strany.

PREDSTAVITEĽ DEMOKRACIE
Predseda Slovenskej národnej rady v rokoch 1945-1948. Poslanec Národného zhromaždenia. Predseda Demokratickej strany - víťaza parlamentných volieb v roku 1946. Dobrý obhajca slovenských národných práv na rokovaniach o tzv. troch pražských dohodách.

VEMIGRÁCII
Výrazná postava slovenského demokratického exilu v USA.
Spoluzakladateľ Rady slobodného Československa (podpredseda 1949 - 1954). Predseda Stálej konferencie slovenských demokratických exulantov (1963 - 1969). Predseda Zhromaždenia ujarmených európskych národov (ACEAN). Člen Americkej akadémie politických a sociálnych vied vo Filadelfii. Člen Výboru pre slobodné Československo, Medzinárodnej roľníckej unie. Autor publikácie Dejiny novodobého Slovenska.

ODKAZ
POLITIKA A ŠTÁTNIKA JOZEF A LETTRICHA
POTREBA NEUSTÁLEHO PREHLBOVANIA DEMOKRACIE
PODPORA SPOLUPRÁCE EURÓPSKÝCH NÁRODOV
NEVYHNUTNOSŤ CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA

Pravda a sloboda sú nerozlučne spojené. Ani za pravdu, ani za slobodu niet náhrady, niet alternatívy

Jozef LETTRICH (17. 6. 1905 – 29. 11. 1969) štátnik a politik

Všetci v škole sme MY,
ale každý z nás je NIEKTO

CENTRUM
VÝCHOVY A VZDELÁVANIA,
MIESTO UČENIA SA
ŠŤASTNÝCH DETÍ

Gymnázium Jozefa Lettricha
v Martine

V ZRIAĐOVATELSKEJ PÔSOBNOSTI
ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNÉHO KRAJA